

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในปัจจุบันมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปมาก บ้านเมืองขยายตัวเจริญรุ่งเรืองและจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชากรในด้านต่าง ๆ เครื่องจักรและเทคโนโลยีได้ถูกนำมาให้บริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน สำหรับในด้านการศึกษาก็เช่นเดียวกัน มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาช่วยในการพัฒนาการศึกษาไทยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านการเรียนรู้ของนักเรียนได้ผลดียิ่งขึ้น

สภาพการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรม จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่ต้องอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งเป็นผลทำให้หลักสูตรคณิตศาสตร์ต้องปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ดังที่ สุขชาติ รัตนกุล (2526 : 39-40) ได้กล่าวไว้ซึ่งสรุปได้ว่า การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับโลกได้ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในประเทศต่าง ๆ ทุกระดับ ประกอบกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ภายในประเทศเองได้เป็นแรงผลักดันให้มีหลักสูตรคณิตศาสตร์ฉบับปัจจุบัน โดยเริ่มตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งถือว่าเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญในการพัฒนาต่อไปในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นลงไปถึงระดับประถมศึกษาและในขณะเดียวกันคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาทำหน้าที่เป็นรากฐานสำหรับการศึกษาระดับสูงขึ้นไปจนถึงระดับอุดมศึกษา อย่างไรก็ตามหลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษายังต้องทำการพัฒนาและ

แก้ไขปรับปรุงอีกมากและเป็นกระบวนการที่ต้องกระทำต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง เพื่อช่วยให้สังคมไทยพัฒนาไปตามเป้าหมายที่วางไว้

กระบวนการพัฒนาการศึกษาของไทยได้เริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ การเปลี่ยนแปลงแผนการศึกษาแห่งชาติ เมื่อพุทธศักราช 2521 ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบโรงเรียนจาก 7:3:2 เป็น 6:3:3 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา 2 ฉบับ คือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ต่อมาเมื่อปีการศึกษา 2534 ได้มีการประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ซึ่งเป็นผลทำให้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ได้ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน โดยเน้นการนำความรู้ ความเข้าใจ และทักษะทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันรวมทั้งนำไปใช้ในการแก้ปัญหา และเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาอื่นที่อาศัยคณิตศาสตร์ ดังรายงานของ กระทรวงศึกษาธิการ , กรมสามัญศึกษา (2534 : 2) ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ได้สรุปไว้ว่า กรมวิชาการได้ประกาศใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 เพื่อให้ครูสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร กรมสามัญศึกษา โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ได้จัดการอบรมขยายผลการใช้หลักสูตรแก่ ครู อาจารย์ และผู้บริหารโรงเรียน ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรดังที่กล่าวมาแล้วได้ส่งผลกระทบต่อปวงครูคณิตศาสตร์โดยตรง และโดยธรรมชาติของวิชาคณิตศาสตร์มีลักษณะเป็นนามธรรม ครูมักมีปัญหในการสอนวิชาคณิตศาสตร์อยู่เสมอ เช่น นักเรียนไม่เข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ดังนั้นครูคณิตศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในระดับมัธยมศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และพยายามแสวงหาวิธีการในการสอนสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมเท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สมองที่จะเรียนคณิตศาสตร์ และแสดงให้เห็นว่าคณิตศาสตร์ไม่ใช่วิชาที่ยาก สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายก็คือการนำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ซึ่ง ยูพิน พิพิชกุล (2527 : 2) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า จากการพิจารณาปัญหาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ประกอบกันเข้ากับการพิจารณาถึงประโยชน์การใช้นวัตกรรมทางการศึกษา ทำให้พบแนวทางที่จะแก้ปัญหาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ได้โดยที่ครูอาจพิจารณานำเอานวัตกรรมทางการจัดการเรียนการสอนกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาใช้เพื่อคลี่คลายปัญหาต่าง ๆ ได้

ในขณะที่มีการนำนวัตกรรมทางการศึกษาและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ครูคณิตศาสตร์จำเป็นต้องมีการปรับปรุงตัวให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ดังคำกล่าวของ ยูพิน พิพิชกุล (2530 : 7) ที่กล่าวว่า "ไม่ว่าหลักสูตรจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม ครูก็ควรได้ศึกษาค้นคว้าอบรม และสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ" และครูคณิตศาสตร์ก็ควรรู้จักใช้นวัตกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น และช่วยให้นักเรียนเรียนการสอนคณิตศาสตร์มีประสิทธิภาพด้วย ซึ่ง สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529 : 102) ได้ให้ความหมายของคำว่า นวัตกรรมทางการศึกษา (Innovation in Education) ไว้ว่า "นวัตกรรมทางการศึกษา คือ กรรมวิธีที่นำเอาแนวความคิด สื่อการสอน และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการศึกษาให้ดีขึ้น และช่วยให้นักเรียนดำเนินการในระบบการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายและมีประสิทธิภาพดีขึ้น" และ กิดานันท์ มะลิทอง (2531 : 20) ได้เพิ่มเติมว่า "นวัตกรรมสามารถนำไปใช้ในงานแขนงต่าง ๆ ได้ เมื่อมีการนำนวัตกรรมมาใช้นางการศึกษา จึงเรียกว่า นวัตกรรมการศึกษา (Education Innovation) ซึ่งเป็นการนำเอาสิ่งประดิษฐ์ และการปฏิบัติใหม่ ๆ มาใช้เป็นการสอนในแนวใหม่ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของ

การเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นและประหยัดเวลาอีกด้วย”

ครุคณิตศาสตร์มีความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ แต่ว่าก็ยังมีครุคณิตศาสตร์ใช้นวัตกรรมทางการศึกษาและเทคโนโลยีใหม่ ๆ กันอยู่เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิญญา สุขะกุล (2527 : จ) ที่ศึกษาพบว่า ความต้องการของครุคณิตศาสตร์ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา ไปใช้ในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานวิจัยของ วรชู ชุกิตติกุล (2524 : 44) ที่ได้ศึกษาเจตคติและความมั่นใจในความสามารถในการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนของครูประจำการพบว่า เหตุผลที่ครูใช้หรือไม่ใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนนั้นมาจากสาเหตุที่เกี่ยวกับการมีเจตคติต่อนวัตกรรมการมีความรู้ความสามารถในการใช้นวัตกรรมของครู การได้รับความร่วมมือจากบุคคลอื่น และความจำเป็นของครูในด้านต่าง ๆ สำหรับงานวิจัยของ อาร์บัคเคิล (Arbuckle 1977 : 1757-A) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาให้ได้ผลนั้น ครูต้องมีการปรับปรุงตัว มีการฝึกอบรม มีการปฏิบัติตามโครงการ และมีการติดตามผลโครงการนวัตกรรม ซึ่งจากสาเหตุที่กล่าวมามีผลต่อความต้องการของครุคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยีทางการศึกษาไปใช้ในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของครุคณิตศาสตร์ให้มีความรู้ ความสามารถมากขึ้น อุซาวดี จันทรสนธิ และ นิรมล แจ่มจรัส (2526 : 73) กล่าวว่า "ควรส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมด้านวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นอยู่เสมอ"

โรเจอร์ และ ชูเมคเกอร์ (Rogers and Shoemaker 1971 : 100-101) ได้เสนอวิธีการวัดสภาพการยอมรับนวัตกรรม โดยวัดเกี่ยวกับการตัดสินใจที่จะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมซึ่งประกอบด้วย 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับรับทราบ (Awareness Stage) เป็นระดับที่บุคคลรับทราบว่า มีนวัตกรรม แต่ยังไม่ได้รับแรงจูงใจมากพอที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับนวัตกรรมนั้น ๆ ในระดับนี้จึงเป็นการเริ่มรู้ เพื่อที่จะนำไปสู่ระดับการยอมรับหรือคัดค้านต่อไป

2. ระดับสนใจ (Interest Stage) เป็นระดับที่บุคคลเริ่มสนใจเกี่ยวกับนวัตกรรมโดยการหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับนวัตกรรมนั้น ๆ แสดงว่าบุคคลนั้นชอบนวัตกรรมแต่ยังไม่ได้พิจารณาถึงประโยชน์ของสิ่งนั้น เป็นเพียงระดับการรับรู้เพิ่มเติมหรือเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจ

3. ระดับประเมินค่า (Evaluation Stage) เป็นระดับที่บุคคลจะประมวลความคิดที่ได้รับแล้วตัดสินใจว่าจะทดลองหรือไม่ เป็นระดับที่ลำบากในการตัดสินใจเพราะจะต้องเสี่ยงหากไม่แน่ใจในผลที่เกิดขึ้น จะต้องมีความสนับสนุนเพื่อการพิจารณาไตร่ตรอง การแนะนำ การประชาสัมพันธ์ หรือสื่อมวลชน จะมีผลต่อการสนับสนุนให้บุคคลพิจารณาไตร่ตรองมากขึ้น

4. ระดับทดลองใช้ (Trial Stage) เป็นระดับที่บุคคลจะทดลองใช้นวัตกรรมในเขตจำกัดก่อน เพื่อทราบถึงประโยชน์ของสิ่งนั้นอย่างแท้จริงซึ่งสามารถประเมินผลได้ด้วยตนเอง หากผลออกมาเกิดผิดพลาดก็สามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมนั้นด้วยตนเอง จะคัดค้านหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของเขาเอง ผลการทดลองจึงมีส่วนสำคัญต่อการยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมนั้น

5. ระดับยอมรับ (Adoption Stage) เป็นระดับที่บุคคลตัดสินใจที่จะใช้นวัตกรรมนั้นหลังจากการได้พิจารณาถึงผลการทดลองแล้ว และยอมรับที่จะใช้นวัตกรรมนั้นต่อไป

ในเขตการศึกษา 11 มีการตื่นตัวในการนำนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการเรียนการสอน มีการใช้สื่อการเรียนการสอน มีการอบรมเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ และมีกรอบหลักสูตรใหม่ ดังเช่นรายงานของกระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา (2534 : 29-33) เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ ในเขตการศึกษา 11 ด้านโครงการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน โครงการพัฒนาการเรียนการสอนและประเมินผลตามหลักสูตร โครงการพัฒนาการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และโครงการอบรมเพื่อการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533 ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาระดับการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกัน เขตการศึกษา 11 เพื่อผลการวิจัยครั้งนี้จะได้ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 11

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกันในด้านเพศ ประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์ การอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และ วุฒิทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 11

สมมติฐานของการวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษา มีผู้ศึกษาไว้
ดังนี้

เดอมอส (Demos 1978 : 7108-A) ได้ศึกษาพบว่า ครูชายมี
การเปิดกว้างในด้านความคิดในการยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษามากกว่าครูหญิง

แดงหาญ (Dangharn 1979 : 4687-A) ได้ศึกษาพบว่า ระยะเวลา
ที่เป็นครูและระยะเวลาที่สอนในโรงเรียนปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับการยอมรับ
นวัตกรรมทางการศึกษา

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2521 : 4-8) ได้ศึกษาพบว่า ครูที่
รับราชการนานเป็นบุคคลที่เป็นอุปสรรคที่น้อยในการนำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้

สุวรรณ เอี่ยมสุขวัฒน์ (2522 : 52-53) ได้ศึกษาพบว่า ครูที่มี
วุฒิทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีการยอมรับนวัตกรรมด้านหลักสูตร
สูงกว่าครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

รุ่งฟ้า รัชวีเชียร (2526 : 64-69) ได้ศึกษาพบว่า ครูภาษาไทย
ที่มีความแตกต่างกันในด้าน เพศ และประสบการณ์ในการสอน มีการยอมรับ
นวัตกรรมทางการศึกษาแตกต่างกัน

อภิญา สุขะกุล (2527 : ง-จ) ได้ศึกษาพบว่า ครูคณิตศาสตร์ที่มี
วุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการนำนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้
ในการเรียนการสอนแตกต่างกัน

จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าภูมิหลังของครูในด้าน เพศ ประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์ และวิถีทางการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลทำให้การยอมรับนวัตกรรมแตกต่างกัน ซึ่งก็น่าจะมีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกันด้วย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ว่า

1. ครูคณิตศาสตร์ที่เป็นเพศชายมีการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์มากกว่าครูคณิตศาสตร์ที่เป็นเพศหญิง
2. ครูคณิตศาสตร์ที่มีประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์น้อยมีการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์มากกว่าครูคณิตศาสตร์ที่มีประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์มาก
3. ครูคณิตศาสตร์ที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์มีการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์มากกว่าครูคณิตศาสตร์ที่ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์
4. ครูคณิตศาสตร์ที่มีวิถีทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์มากกว่าครูคณิตศาสตร์ที่มีวิถีทางการศึกษา ระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และครูคณิตศาสตร์ที่มีวิถีทางการศึกษา ระดับปริญญาตรีมีการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์มากกว่าครูคณิตศาสตร์ที่มีวิถีทางการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ในเขตการศึกษา 11

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ ภูมิหลังของครูคณิตศาสตร์

ตัวแปรตาม คือ ระดับการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอน
วิชาคณิตศาสตร์ของครูคณิตศาสตร์

3. นวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในการวิจัยครั้งนี้ มี
ขอบเขตของนวัตกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ครอบคลุมในด้านวิธีการ และ
ด้านสื่อการเรียนการสอน

4. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะ ภูมิหลังของครูคณิตศาสตร์ด้าน
เพศ ประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์ การอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน
คณิตศาสตร์ และวิถีทางการศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ภูมิหลังของครูคณิตศาสตร์
และระดับการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ถือเป็นข้อมูล
ที่ตอบด้วยความจริงใจ

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

นวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึง แนวคิดใหม่
วิธีการใหม่ หรือสิ่งที่นำมาใช้เปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนที่ทำอยู่เดิม เพื่อ
ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้
แนวคิด วิธีการ ซึ่งเคยใช้มาแล้วในอดีตของบางแห่ง อาจจะเป็นนวัตกรรม
ของอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งแนวคิดหรือวิธีการใหม่ในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์
ครอบคลุมแนวคิดทางด้านวิธีการ คือ วิธีการสอนและเทคนิคการสอน และ
ด้านสื่อการเรียนการสอน

การยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึง การรับเอาแนวคิดใหม่ ๆ วิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ และสิ่งใหม่ ๆ ที่ได้รับการทดลองพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์จนเป็นที่เชื่อถือว่าได้ผลดีในทางปฏิบัติ โดยแสดงออกให้รู้ว่าเป็นด้วย

ระดับการยอมรับนวัตกรรม หมายถึง การยอมรับนวัตกรรมโดยยึดแนวคิดของโรเจอร์ และชูเมคเกอร์ (Rogers and Shoemaker 1971 : 100 -101) แบ่งเป็นการยอมรับนวัตกรรม 5 ระดับ ดังนี้คือ

ระดับรับทราบ (Awareness Stage) หมายถึง ระยะเริ่มแรกที่บุคคลรับทราบว่า มีนวัตกรรม แต่ยังไม่ทราบรายละเอียดของนวัตกรรม ถือว่าเป็นระดับ 1

ระดับสนใจ (Interest Stage) หมายถึง ระยะที่บุคคลสนใจนวัตกรรมและแสวงหารายละเอียดเกี่ยวกับนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น ถือว่าเป็นระดับ 2

ระดับประเมิน (Evaluation Stage) หมายถึง ระยะที่บุคคลจะประเมินคุณค่าของนวัตกรรมนั้นโดยคำนึงถึงผลดีผลเสียของการยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม ถือว่าเป็นระดับ 3

ระดับทดลองใช้ (Trial Stage) หมายถึง การที่บุคคลนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ในวงจำกัด เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าจะนำไปใช้อย่างเต็มที่ต่อไปหรือไม่ ถือว่าเป็นระดับ 4

ระดับยอมรับ (Adoption Stage) หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจที่จะนำนวัตกรรมนั้นไปใช้อย่างเต็มที่ และกรณีที่บุคคลนั้นใช้นวัตกรรมนั้นอยู่แล้ว ก็จัดว่าอยู่ในระดับยอมรับนี้ด้วย ถือว่าเป็นระดับ 5

ภูมิหลังของครูคณิตศาสตร์ หมายถึง ประวัติของครูคณิตศาสตร์ที่ทำการสอนวิชาคณิตศาสตร์เกี่ยวกับด้าน เพศ ประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์ การอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และวุฒิทางการศึกษา

เพศ หมายถึง ครูคณิตศาสตร์ที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย

ประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์ หมายถึง ระยะเวลาในการสอนวิชาคณิตศาสตร์ของครูคณิตศาสตร์ ระบุให้ความหมายไว้ดังนี้คือ

ประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์น้อย หมายถึง ระยะเวลาที่ครูคณิตศาสตร์ได้สอนวิชาคณิตศาสตร์มาแล้ว เป็นเวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี

ประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์มาก หมายถึง ระยะเวลาที่ครูคณิตศาสตร์ได้สอนวิชาคณิตศาสตร์มาแล้ว เป็นเวลามากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

การอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ หมายถึง ครูคณิตศาสตร์ที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และที่ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์

วุฒิทางการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่สูงสุดของครูคณิตศาสตร์ ในขณะที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งในการวิจัยนี้แบ่งเป็น ระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี

ครูคณิตศาสตร์ หมายถึง ครูที่ทำการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียน
มัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษา 11

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการ
ศึกษา 11 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งครอบคลุม
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ
และสุรินทร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นประโยชน์แก่ครูคณิตศาสตร์ได้เห็นแนวทางในการนำนวัตกรรม
การเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ไปใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและครู
คณิตศาสตร์ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน
2. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารได้ทราบถึงระดับการยอมรับนวัตกรรม
การเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ของครูคณิตศาสตร์ที่มีภูมิหลังต่างกัน เพื่อนำมา
ใช้เป็นข้อมูลในการบริหารโรงเรียนที่จะก่อให้เกิดการริเริ่มนวัตกรรมและพัฒนา
นวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และการ
ส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ไปใช้ให้แพร่หลาย
มากขึ้น
3. เป็นแนวทางสำหรับทำวิจัยต่อไป